

Inmigración: miradas y reflejos. Historias, identidades y claves de intervención social

Autors: Col·lectiu (Rosa Santibáñez Gruber i Concepción Maiztegui Oñate, ed.)

Títol: *Inmigración: miradas y reflejos. Historias, identidades y claves de intervención social*

Edita: Universidad de Deusto. Bilbao, 2006

Aquest llibre és la tercera publicació de la *Serie Migraciones Internacionales* composta per articles de membres i col·laboradors de l'equip d'investigació en Migracions Internacionals de la Universidad de Deusto. Aquest equip pertany a la xarxa d'excel·lència europea IMISCOE (International Migration, Integration and Social Cohesion in Europe), així com a un equip d'investigació més ampli anomenat *Retos Culturales y Sociales de un Mundo en Transformación*.

En aquest llibre, com en els d'Àlvia -la protagonista dels contes infantils de Carroll- les editores es pregunten com ha de ser el món a l'altra banda del mirall, i se sorprenen en comprovar que es pot passar a través d'ell. Així, Santibáñez i Maiztegui divideixen el seu llibre en dues parts, una a cada costat del mirall de la immigració. A partir d'aquesta metàfora, les editores ordenen els articles presentats en dues parts, a saber: la mirada de la immigració a partir dels seus protagonistes; i el reflex que els proporciona la societat d'acollida. D'aquesta manera, la primera part la componen 5 articles que ens ofereixen una visió panoràmica de les mirades dels

protagonistes i que responen tant a les vivències personals dels migrants com a les de la societat receptora, tot mostrant-se, així, l'altra cara de la moneda, que al seu torn ens introdueix en la segona part, formada per altres 5 articles, dedicats a les respostes i estratègies d'intervenció social que la societat d'acollida proposa. És interessant ressenyar que el reflex que ens ofereix el mirall no sempre respon a la realitat que es troba davant d'ell, i com apunten les editores, es poden donar distorsions entre les realitats que es troben a cada costat.

A partir de diferents metodologies els autors de la primera part ens mostren les seves investigacions. Aitor Ibarrola fa una aposta per l'art, i mitjançant l'anàlisi de la novel·la *In skin of a lion* d'Ondaatje, pertanyent a la metaficció historiogràfica ens ofereix l'experiència viscuda pels emigrants a Toronto a principis del segle XX i les condicions inhumanes de treball i personals en les que els personatges lluiten per la seva supervivència. Per la seva part, Andrea Ruiz Balzola ens presenta un coneixement etnogràfic, format a partir d'entrevistes i observació participant, de la comunitat Kichwa Otavalo -indígenes d'Equador- a Orduña (Biscaia) i com desenvolupen i estructuren la seva vida social, política i cultural en més d'un estat-nació. Des d'una perspectiva més sociològica, Eider Muniategi ens mostra una investigació teòrica sobre la inclusió dels fills d'immigrants en les societats europees, a partir dels disturbis esdevinguts a l'Estat francès el novembre de

2005. El següent article de Claire Firth, torna a les teories sobre el transnacionalisme (exposat per Ruiz Balzola) per mostrar-nos les noves i complexes construccions que en un context d'immigració donen resposta a la maternitat, anomenada transnacional o maternitat a distància, a partir d'una metodologia qualitativa basada en la història oral amb les primeres dades recollides d'una investigació longitudinal més àmplia.

Aquest apartat acaba amb un article nexa, que es troba *a cavall* entre les mirades i els reflexos. En ell, Trinidad Vicente reflexiona a l'entorn de la creació d'espais interculturals tenint en compte les opinions i valoracions dels membres de la comunitat escolar. Mitjançant tècniques quantitatives (enquestes) l'autora investiga la manera en allò que s'estan incorporant la població immigrant al sistema educatiu.

La segona part comença amb un article de Mabel Segú on repassa les principals polítiques socials d'integració, així com l'estructura i els nous reptes dels serveis socials. Continuen María Luisa Setién i Isabel Berganza, autores que se centren en la investigació dels diferents tipus d'intervenció que l'administració té amb els menors estrangers no acompanyats, sense perdre de vista la representació que d'ells se'n té. El següent article és escrit per les editores del llibre Rosa Santibáñez i Concepción Maiztegui i tracta sobre una experiència d'intervenció socioeducativa en un entorn escolar i que

pretén afavorir la integració social i millorar els resultats acadèmics de l'alumnat. Els dos últims articles estan relacionats amb el mercat laboral. El de Pablo Angulo se centra en els reptes que la integració dels immigrants planteja en el mercat laboral, mentre que l'article d'Iñaki Peña i Nahikari Irastorza se centra en analitzar els patrons i les tendències d'autoocupació en la població immigrant. En conclusió, ens trobem davant d'una col·lecció dedicada a la reflexió multidisciplinària sobre els moviments migratoris internacionals com a oportunitat i reto per a les noves construccions socials, molt ben dividit en mirades i reflexos.

Nerea Azkona